EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (kuues koda)

14. juuli 2005 *

Kohtuasjas C-420/04 P,

mille esemeks on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 29. septembril 2004 esitatud apellatsioonkaebus,

Georgios Gouvras, Euroopa Ühenduste Komisjoni ametnik, elukoht Bereldange (Luksemburg), esindaja: advokaat J.-N. Louis, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

teine menetlusosaline:

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: J. Currall ja ja L. Lozano Palacios, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses astmes,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja esimees A. Borg Barthet (ettekandja), kohtunikud J.-P. Puissochet ja S. von Bahr,

kohtujurist: C. Stix-Hackl,
kohtusekretär: R. Grass,

olles ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on andnud järgmise

määruse

1 G. Gouvras palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 15. juuli 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-180/02 ja T-113/03: Gouvras *v.* komisjon, EKL AT 2004, lk I-A-225 ja lk II-987; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus"), millega jäeti rahuldamata esiteks Euroopa Ühenduste Komisjoni 14. augusti 2001. aasta otsuse peale, millega määrati tagasiulatuvalt 1. novembrist 2000 kogu lähetuse ajaks teenistuse huvides hageja teenistuskohaks Ateena ning millega nähti ette kõnealuse otsuse (edaspidi „14. augusti 2001. aasta otsus") põhjal alusetult makstud summade tagastamine, esitatud tühistamishagi, ning teiseks sama institutsiooni 30. aprilli 2002. aasta otsuse peale, millega piirati hageja lähetuse ajal Luxembourgi ülekantava töötasu osa 35%-le, esitatud tühistamishagi.

Õiguslik raamistik

2 Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad") artikli 37 esimeses lõigus määratletakse lähetust teenistuse huvides järgmiselt:

„Lähetuses olev ametnik on alaline ametnik, kes on ametisse nimetava asutuse või ametiisiku otsusega:

a) suunatud teenistuse huvides:

— täitma ajutiselt ülesandeid ametikohal väljaspool institutsiooni, mille teenistuses ta on

[...]".

3 Personalieeskirjade artiklis 38 määratakse kindlaks sellist lähetust reguleerivad eeskirjad:

„Lähetust teenistusüksuse huvides reguleeritakse järgmiste eeskirjadega:

a) lähetusotsuse teeb ametisse nimetav asutus või ametiisik pärast asjaomase ametniku ärakuulamist;

b) lähetuse kestuse määrab kindlaks ametisse nimetav asutus või ametiisik;

c) iga kuue kuu möödudes võib asjaomane ametnik taotleda lähetuse lõpetamist;

d) artikli 37 punkti a esimese taande kohases lähetuses oleval ametnikul on õigus saada palgalisa, kui kogu töötasu ametikohal, kuhu ta on lähetatud, on väiksem kui tema palgaastme ja -järgu puhul selles institutsioonis, mis ta lähetusse saatis; lisaks sellele on tal õigus saada hüvitist kõigi muude lähetusega seotud lisakulude katteks;

[...]

f) lähetuses viibivale ametnikule säilib tema ametikoht, õigus tõusta kõrgemale astmele ning õigus ametialasele edutamisele;

g) lähetuse lõppemise korral ennistatakse ametnik kohe ametikohale, millel ta töötas enne lähetust."

4 Personalieeskirjade artiklis 85 reguleeritakse alusetult makstud summade tagastamist järgmiselt:

„Töötajale enammakstud summa nõutakse sisse, kui saaja oli teadlik, et maksmisel puudus seaduslik alus või kui enammaksmine oli nii ilmne, et ta ei saanud seda mitte teada."

5 Personalieeskirjade VII lisa artiklite 4, 5 ja 10, mis reguleerivad vastavalt kodumaalt lahkumise toetust, sisseseadmistoetust ja päevaraha, kohaldatavus sõltub teenistuskohast.

6 Personalieeskirjade VII lisa artikli 4 lõike 1 kohaselt:

„1. Kodumaalt lahkumise toetust, mis moodustab 16% ametniku põhipalga, majapidamistoetuse ja ülalpeetava lapse toetuse kogusummast, makstakse:

a) ametnikule:

— kes ei ole ega ole kunagi olnud selle riigi kodanik, mille territooriumil asub tema teenistuskoht, ja

— kes kuus kuud enne institutsiooni teenistusse asumist lõppenud viie aasta jooksul ei elanud pidevalt ega tegelnud oma põhilise tegevusalaga selle riigi territooriumil Euroopas. Käesoleva sätte kohaldamisel ei võeta arvesse teisele riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile tehtud tööst tulenevaid asjaolusid;

b) ametnikele, kes on või on olnud selle riigi kodanik, mille territooriumil asub tema teenistuskoht, kuid kes enne institutsiooni teenistusse asumise kuupäeva lõppenud kümne aasta jooksul elas alaliselt väljaspool selle riigi Euroopas asuvat territooriumi põhjusel, mis ei ole seotud tööga mõne riigi või rahvusvahelise organisatsiooni teenistuses."

7 Personalieeskirjade VII lisa artiklis 5 sätestatakse:

„1. Sisseseadmistoetust, mis moodustab majapidamistoetuse saamise õigusega ametniku puhul kahe kuu põhipalgaga võrdse summa või muudel juhtudel ühe kuu põhipalgaga võrdse summa, makstakse alalisele ametnikule, kes vastab kodumaalt lahkumise toetuse saamise tingimustele või tõendab, et ta on pidanud personalieeskirjade artikli 20 nõuete täitmiseks vahetama elukohta.

[...]

Sisseseadmistoetuse suhtes kohaldatakse ametniku teenistuskoha jaoks määratud paranduskoefitsienti.

2. Sama suurt sisseseadmistoetust makstakse ametnikule, kes viiakse üle uuele teenistuskohale ja kes seetõttu peab personalieeskirjade artikli 20 täitmiseks elukohta vahetama.

3. [...]

Sisseseadmistoetust makstakse dokumentide esitamise korral, millest nähtub, et ametnik — ja kui tal on õigus saada majapidamistoetust, siis ka tema pere — on asunud elama tema teenistuskohta.

4. Ametnik, kellel on õigus saada majapidamistoetust ja kes asub ilma perekonnata elama tema teenistuskohta, saab ainult poole toetusest, millele tal muidu õigus oleks; teine pool toetusest makstakse siis, kui tema perekond asub elama tema teenistuskohta, kui see toimub [personalieeskirjade VII lisa] artikli 9 lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul.

Kui ametnik viiakse üle tema perekonna elukohta, enne kui tema perekond on asunud elama tema teenistuskohta, ei ole tal õigust saada sisseseadmistoetuse ettemakset.

[...]".

8 Personalieeskirjade VII lisa artiklis 10 nähakse ette:

„1. Kui ametnik tõendab, et ta peab personalieeskirjade artikli 20 nõuete täitmiseks elukohta vahetama, on sellisel ametnikul lõikes 2 sätestatud ajavahemiku jooksul õigus saada päevaraha kalendripäeva eest [...]

2. [...]

Mingil juhul ei anta päevaraha pärast kuupäeva, mil ametnik personalieeskirjade artikli 20 nõuete täitmiseks kolib.

[...]"

9 Personalieeskirjade VII lisa artikkel 17 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Igale ametnikule makstakse selles kohas ja selle riigi vääringus, kus ta oma kohustusi täidab.

2. Tingimustel, mis on sätestatud ühenduse institutsioonide ühisel kokkuleppel pärast nõupidamist personalieeskirjade komiteega koostatud eeskirjades, võivad ametnikud:

a) lasta oma institutsioonil korrapäraselt üle kanda ühe osa oma töötasust, mis ei ületa tema kodumaalt lahkumise või välismaal elamise toetuse summat [...]

b) lasta korrapäraselt teha ülekandeid, mis ületavad punkti a alguses nimetatud ülemmäära, tingimusel et nende eesmärk on katta eelkõige kulud, mis tekivad seoses tõendatud kohustustega, mida ta täidab korrapäraselt väljaspool riiki, kus on tema institutsiooni asukoht või tema ametikohustuste täitmise koht;

c) saada väga erandlikel asjaoludel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel loa lasta lisaks eespool osutatud korrapärastele summadele üle kanda summasid, mida ametnik soovib saada oma käsutusse punktis a osutatud vääringus.

3. Lõikes 2 ettenähtud ülekanded tehakse personalieeskirjade artikli 63 teises lõigus määratletud vahetuskursiga; ülekantavad summad korrutatakse koefitsiendiga, mis vastab selle riigi jaoks määratud paranduskoefitsiendi, mille vääringus ülekanne tehakse, ja ametniku teenistuskoha riigi jaoks määratud paranduskoefitsiendi suhtele."

10 Euroopa ühenduste töötajate ühe osa töötasu ülekandmise korra kehtestamist käsitlevate eeskirjade (edaspidi „ühised eeskirjad"), mis jõustusid 1. jaanuaril 1980 ja mida kohaldatakse tagasiulatuvalt 1. aprillist 1979, artiklis 1 sätestatakse:

„Personalieeskirjade lisa VII artikli 17 lõike 2 punkti a alusel võib ametnik lasta oma institutsioonil korrapäraselt üle kanda ühe osa oma töötasust, mis ei ületa tema kodumaalt lahkumise või välismaal elamise toetuse summat, mida on korrutatud ametniku teenistuskoha riigi jaoks määratud töötasu paranduskoefitsiendiga."

11 Ühiste eeskirjade artiklis 2 sätestatakse:

„Personalieeskirjade VII lisa artikli 17 lõike 2 punkti b alusel võib ametnik lisaks lasta oma institutsioonil korrapäraselt üle kanda artiklis 1 nimetatud töötasu osa

summast suuremat osa, tingimusel et nende ülekannete eesmärk on katta kulud, mis tekivad seoses tõendatud kohustustega, mida ta täidab korrapäraselt väljaspool oma teenistuskoha riiki.

Selliseid ülekandeid õigustavateks kuludeks loetakse:

— kooli või ülikooli tõendi alusel lapse õppekulud, mis annavad õiguse ülalpeetava lapse toetusele [...]

— [...]

— laenulepingu ja seda tõestava notariaalakti alusel kulud hüpoteeklaenu tagasimaksmiseks [...]".

12 Ühiste eeskirjade artikli 3 kohaselt:

„Artiklites 1 ja 2 määratletud korrapäraste ülekannete kogusumma ei või ületada 35% igakuisest netotöötasust."

13 Ühiste eeskirjade artiklis 5 sätestatakse:

„Personalieeskirjade VII lisa artikli 17 lõike 2 punkti c kohaselt võib ametisse nimetav asutus või ametiisik erandlikel asjaoludel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel anda ametnikule loa lasta oma institutsioonil üle kanda summasid, mida ametnik soovib saada oma käsutusse kõnealuse lisa artikli 17 lõike 2 punktis a osutatud vääringus. Luba antakse asjaomase põhjenduse uurimise põhjal."

14 Lõpuks sätestatakse ühiste eeskirjade artikli 6 neljandas lõigus:

„Asjaomane institutsioon kontrollib korrapäraselt, kas ülekandmise loa andmise aluseks olnud tingimused on endiselt täidetud. Asjaomane institutsioon lõpetab ülekandmise, kui ta tuvastab, et need tingimused ei ole enam täidetud."

15 Komisjoni 30. juuli 1993. aasta sisedirektiivis, millega kehtestatakse ühiste eeskirjade rakendamise üksikasjalikud eeskirjad, mis avaldati 11. augusti 1993. aasta *Informations administratives*'is nr 815, sätestatakse:

„1. Ametnikud võivad [ühiste] eeskirjade artiklis 2 sätestatud tingimustel lasta korrapäraselt üle kanda summasid, mis ületavad artiklis 1 nimetatud ülemmäära.

— Nende ülekannete eesmärk peab olema [ühiste] eeskirjade artiklis 2 sätestatud kulude katmine

[...]

3. Asjaomase institutsiooni kaudu toimuv ülekandmine on lubatud ainult juhtudel, mil kohustused ja nendega seotud kulud tekivad väljaspool ametniku teenistuskoha riiki ehk riigis, mille vääringus toimub ülekanne [...]".

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

16 Vaidluse aluseks olevad asjaolud on vaidlustatud kohtuotsuses kirjeldatud järgmiselt:

„15 Hageja nimetati 1. juunil 1982 Euroopa Ühenduste Komisjoni katseajal olevaks ametnikuks ning määrati ametisse administraatorina palgaastmele A6 asukohaga Luxembourgis.

16 25. veebruari 1983. aasta otsusega, mis jõustus 1. märtsil 1983, nimetati ta alaliselt ametisse, seejärel 1987. aastal edutati ta palgaastmele A5, 1991. aastal palgaastmele A4 ja lõpuks 1. märtsil 1999 osakonnajuhatajaks palgaastmele A3.

17 Komisjoni talituste ümberkorraldamise tõttu nimetati ta 1. oktoobril 1999 tervise- ja tarbijakaitse peadirektoraadi tervishoiu direktoraadi tervishoiu olukorra analüüsi, tervishoiupoliitika arengu ja tervishoiu küsimustega teistes poliitikavaldkondades tegeleva osakonna juhatajaks.

18 Kõigi asjaomaste poolte nõusolekul palus tema peadirektoraat 6. oktoobril 2000 komisjoni personali ja halduse peadirektoraadil lähetada hageja kooskõlas personalieeskirjade artikli 37 punkti a esimese taande ja artikliga 38 teenistuse huvides Kreeka tervishoiuministeeriumi juurde.

19 Seetõttu viidi ta 27. oktoobri 2000. aasta otsuse alusel üle komisjoni tervise- ja tarbijakaitse peadirektoraadi tervishoiu direktoraadi direktori isikliku nõuniku ametikohale. See otsus jõustus 1. novembril 2000.

20 Seejärel saatis komisjon hageja teenistuse huvides lähetusse 21. novembri 2000. aasta otsusega, mis on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel 1

Kooskõlas personalieeskirjade artikli 37 [punkti] a esimese taande ja artikliga 38 lähetatakse tervise- ja tarbijakaitse peadirektoraadi ametnik palgaastmel A3 Georgios Gouvras ([töötõendi] number 04295) teenistuse huvides [Kreeka] tervishoiuministeeriumi juurde.

Artikkel 2

Georgios Gouvras saadetakse teenistuse huvides lähetusse 1. novembrist 2000 kuni 31. oktoobrini 2001."

21 Arvestades hageja lähetuse ajutist laadi, jäi tema perekond Luxembourgi, kus ta lapsed jätkasid oma õpinguid ning kus tema abikaasa, kes on samuti Euroopa ühenduste ametnik, jätkas töötamist.

22 Komisjon jätkas hagejale töötasu, kaasa arvatud kodumaalt lahkumise toetuse, mida korrutati paranduskoefitsientiga 100, maksmist Luxembourgis. On üheselt selge, et lähetuse ajal ei saanud hageja Kreeka ametiasutuselt töötasu.

23 23. juuli 2001. aasta e-kirjas palus hageja tasuda talle ja tema lastele iga-aastane kindlaksmääratud hüvitis teenistuskohast päritolukohta sõitmiseks.

24 Komisjoni personali ja halduse peadirektoraadi Luxembourgi ja Ispra halduse ja personalijuhtimise direktoraadi direktor Martine Reicherts palus 26. juuli 2001. aasta kirjas kõnealuse peadirektoraadi õiguste ja kohustuste ning sotsiaalpoliitika ja -meetmete direktoraadi personalieeskirjade osakonna juhatajal Adrian Barnettil „täpsustada, kuidas tõlgendada G. Gouvrase teenistuskohta, konsulteerides vajaduse korral õigustalitusega, ning võttes arvesse [...] asjaomase valdkonna kohtupraktikat ([Esimese Astme Kohtu] 28. veebruari 1996. aasta otsus kohtuasjas T-15/95: do Paço Quesado *v.* komisjon [EKL AT 1996, lk I-A-57 ja II-171], eelkõige punktid 26[–]30)".

25 M. Reicherts märkis selles kirjas:

„Kuna lähetusotsuses ei täpsustatud huvitatud isiku teenistuskohta, siis on minu alluvuses olevatel talitustel, kes on olnud kirjavahetuses [personali ja halduse peadirektoraadi Luxembourgi ja Ispra halduse ja personalijuhtimise direktoraadi Luxembourgi personali osakonnaga ja kõnealuse peadirektoraadi õiguste ja kohustuste ning sotsiaalpoliitika ja -meetmete direktoraadi individuaalsete õiguste haldamise osakonnaga], raskusi huvitatud isikule tasude ja hüvitiste maksmisel, mida on käsitletud Brüsselis toimunud koosolekul, ilma et oleks lõplikule seisukohale jõutud."

26 A. Barnettilt saadud vastuse järel saatis M. Reicherts 14. augustil 2001 hagejale järgmise kirja:

„Teie palve põhjal [...] palus Luxembourgi personaliosakond personalieeskirjade osakonnal veel kord anda selgitusi õigusnormide kohaldamise kohta Teie olukorras. Lisan siinkohal sel teemal toimunud kirjavahetuse.

31. juulil 2001 antud vastusest tuleneb, et:

— personalieeskirjade artikli 38 alusel on Teil tõendite esitamisel õigus saada hüvitist kõigi Teie lähetusega seotud kulude katteks;

— Teie töötasust tuleb maha arvata kogu tegelik tulu, mida [Kreeka] tervishoiuministeerium, kelle juurde Teid on lähetatud, Teile maksab;

— kuna Teid on lähetatud Ateenasse [Kreeka], siis on alates 1. novembrist 2000 Teie teenistuskohaks see linn;

— eeltoodust tulenevalt ei ole Teil sellest kuupäevast õigust kodumaalt lahkumise toetusele ega iga-aastasele sõidukulude hüvitamisele;

— Teie töötasu tuleb korrutada Kreeka jaoks määratud paranduskoefitsiendiga;

— Teie töötasu tuleb Teile maksta Kreekas;

[...]

Teie töötasu maksmise jätkumise tagamiseks kantakse Teie 2001. aasta septembrikuu töötasu eespool viidatud õigusi arvestades üle Teie pangakontole Luxembourgis. Palgatalitus teavitab Teid 2001. aasta septembrikuu alguses täpse summa suurusest, mida tuleb Teie töötasust tulevikus kinni pidada ning siis on neil võimalik anda teada ka summade tagastamise korrast. Käesolevas staadiumis võib tagastatavat summat hinnata orienteeruvalt 31 000 eurole, võtmata arvesse iga-aastase sõidukulude hüvitise tagastamist."

27 Hageja sai selle kirja 11. septembril 2001 faksi teel kätte ning vastas sellele 14. septembri 2001. aasta üksikasjaliku kirjaga, milles palus selle otsuse ülevaatamist ning täiendavat teavet. Samuti viitas hageja asjaomases kirjas oma lähetuse tingimusi puudutava täpse teabe saamise raskustele ning märkis ära isikud, kellega ta selles osas oli konsulteerinud, nagu komisjoni personali ja halduse peadirektoraadi personalipoliitika direktoraadi personalieeskirjade alusel töötavate teenistujate ja liikmesriikidest lähetatud ekspertide osakonna teenistuja J. Lavaud, sama peadirektoraadi õiguste ja kohustuste ning sotsiaalpoliitika ja -meetmete direktoraadi individuaalsete õiguste haldamise osakonna teenistuja M. Perez-Silvan ja hageja peadirektoraadi üldasjade direktoraadi personali, eelarve ja teiste ressursside osakonna juhataja D. Janssens. Hageja lisas, et ta ei ole pärast oma lahkumist saanud komisjoni talitustelt ühtegi kirja oma lähetuse kohta, milles oleks teda hoiatatud asjaolust, et lähetus toimub tema enda finantsvastutusel, millega võib kaasneda alusetult makstud summade tagastamine.

28 M. Reicherts vastas sellele 2. oktoobri 2001. aasta kirjaga (edaspidi „2. oktoobri 2001. aasta otsus"), milles ta kutsus hagejat üles soovi korral vaidlustama otsust, millega määratakse uuesti tema finantsõigused, esitades personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse.

29 Komisjoni personali ja halduse peadirektoraadi Luxembourgi ja Ispra halduse ja personalijuhtimise direktoraadi Luxembourgi personaliosakonna teenistuja F. Augendre saatis 10. oktoobril 2001 hagejale kirja, milles ta teatas, et 14. augusti 2001. aasta otsuse alusel tuleb tema lähetuse ajal saadud töötasust personalieeskirjade artikli 85 kohaselt parandusarvestuse järgi 2001. aasta novembrikuu eest kinni pidada 1342,30 eurot ja 2001. aasta detsembrist kuni 2003. aasta novembrini iga kuu eest kinni pidada 1342,16 eurot ehk teha kokku kinnipidamisi 24 kuu eest.

30 Hageja esitas 22. oktoobril 2001 ametisse nimetavale asutusele 14. augusti 2001. aasta otsuse ja 2. oktoobri 2001. aasta otsuse ning esimesena nimetatud otsust rakendavate palgalehtede tühistamise kaebuse.

31 31. oktoobri 2001. aasta e-kirjas anti hagejale teada tervishoiu ja tarbijakaitse eest vastutava komisjoni liikme David Byrne'i otsusest kutsuda ta samal päeval Luxembourgi komisjoni ees seisvate väljakutsete asjus bioterrorismi valdkonnas.

32 11. detsembri 2001. aasta otsusega, mis jõustus 1. novembril 2001, lõpetas komisjon hageja lähetuse teenistuse huvides Kreeka tervishoiuministeeriumi juurde ning viis ta üle tervise- ja tarbijakaitse peadirektoraadi tervishoiu direktoraadi direktori isikliku nõuniku ametikohale. See otsus tühistati ning asendati komisjoni 6. veebruari 2002. aasta otsusega, millega hageja ennistati sama direktori isikliku nõuniku ametikohale.

33 Ametisse nimetav asutus jättis hageja kaebuse 22. veebruari 2002. aasta otsusega rahuldamata, mille kättesaamisest teatas hageja 1. märtsil 2002.

34 Hageja esitas 14. augusti 2001. aasta otsuse tühistamiseks hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 11. juunil 2001 (kohtuasi T-180/02).

35 Hageja esitas komisjoni otsuse järel, millega kinnitati tema teenistuskohaks Ateena, 28. jaanuaril 2002 taotluse, milles ta palus üle kanda selle osa oma

töötasust, mida ta vajab regulaarsete ja tõendatud kulude katmiseks Luxembourgis, mis on tema põhiteenistuskoht ning peamine elukoht.

36 8. märtsil 2002 esitas hageja teise taotluse, milles palus personalieeskirjade VII lisa artiklite 5 ja 10 alusel talle maksta sisseseadmistoetust ja päevaraha tema teenistusse asumise eest vastavalt 1. novembril 2000 Ateenas ja 1. novembril 2001 Luxembourgis.

37 30. aprilli 2002. aasta otsustega (edaspidi „30. aprilli 2002. aasta otsused") asjaomane haldusasutus esiteks rahuldas personalieeskirjade VII lisa artikli 17 lõike 2 punkti c alusel hageja taotluse kanda ajavahemikul novembrist 2000 kuni oktoobrini 2001 ühe osa netotöötasust Kreekast Luxembourgi, piirates selle osa 35%-ni nimetatud töötasust, ja teiseks teavitas hagejat tema sisseseadmistoetuse ja päevaraha maksmise taotluse rahuldamata jätmisest."

Hagi Esimese Astme Kohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

17 Hageja esitas 14. augusti 2001. aasta otsuse tühistamiseks esimese hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 11. juunil 2002 (kohtuasi T-180/02). Komisjon leiab, et see hagi tuleb rahuldamata jätta.

18 Hageja esitas 30. aprilli 2002. aasta otsuste tühistamiseks teise hagiavalduse (kohtuasi T-113/03). Komisjon leiab, et ka see hagiavaldus tuleb rahuldamata jätta.

19 Hageja esitas 14. augusti 2001. aasta otsuse tühistamise hagiavalduse toetuseks kolm väidet.

20 Esimeses väites märkis hageja, et komisjon rikkus personalieeskirjade artikli 37 esimese lõigu punkti a esimest taanet ning artikli 38 punkti a, kuna komisjon esiteks ei järginud kohustust hagejat enne lähetusse saatmist ära kuulata, ja teiseks kinnitas tagasiulatuvalt teenistuskohaks Ateena.

21 Selles osas leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 70–86 esiteks, et asjaomasel haldusasutusel oli hageja palgaastet arvestades õigus temalt eeldada haldusmenetluse ja personalieeskirju puudutava menetluse head tundmist, ning teiseks, et ametniku teenistuskoht asub üldjuhul seal, kus ta täidab oma teenistuskohustusi ning et lähetades hageja Kreeka tervishoiuministeeriumi juurde, kinnitas komisjon sõnaselgelt tema teenistuskohaks Ateena.

22 Seega järeldas Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktis 87, et komisjon leidis õigesti, et hageja teenistuskohaks on Ateena ja seetõttu lükkas ta esimese hagiavalduse toetuseks esitatud esimese väite tagasi.

23 Teises väites märkis hageja, et komisjon rikkus personalieeskirjade artiklit 85, võttes vastu meelevaldse otsuse, milles ei järgitud õiguspärase ootuse kaitse ning hoolitsemiskohustuse põhimõtet, kuna talle ei esitatud aegsasti usaldusväärset teavet, mis võimaldanuks tal oma finantskohustuste põhjal kontrollida, kas ta saab nõustuda lähetusse saatmisega Ateenasse ning töötasu olulise vähendamisega Kreeka jaoks määratud paranduskoefitsiendiga korrutamise ning kodumaalt lahkumise toetuse maksmise lõpetamise tulemusel.

24 Selles osas meenutas Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktis 102, et alusetult makstud summade tagastamine eeldab personalieeskirjade artikli 85 kohaselt seda, et saaja oli teadlik, et maksmisel puudus seaduslik alus, või seadusliku aluse puudumine oli nii ilmset laadi, et ta ei saanud seda mitte teada.

25 Esimese Astme Kohus leidis vaidlustatud otsuse punktis 108 esmalt, et seoses hageja teadlikkusega maksmise seadusliku aluse puudumisest, kuna tema teenistuskohaks oleks pidanud olema määratud Ateena, siis kanti asjaomased summad põhjusel, et teenistuskoht asub Luxembourgis, G. Gouvrasele üle alusetult.

26 Esimese Astme Kohus täpsustas vaidlustatud otsuse punktis 109 aga, et neid summasid võib sisse nõuda ainult siis, kui haldusasutuse tehtud viga oli nii ilmne, et hageja ei saanud seda mitte teada. Sama otsuse punktis 111 märkis Esimese Astme Kohus, et kui vastabki tõele, et komisjon ei ole olnud G. Gouvrase õiguste osas sõnaselge ning tal on nende kohta oma arvamuse väljendamine võtnud mitu kuud aega, eelkõige kodumaalt lahkumise toetuse küsimuses, siis tuleb järeldada, et tavapäraselt hoolikas ametnik, kellel on hageja kogemused ning palgaaste, ei saa olla mitteteadlik asjaolust, et see toetus on seotud kodumaalt lahkumisega personalieeskirjade VII lisa artikli 4 tähenduses.

27 Teiseks, seoses 14. augusti 2001. aasta otsuse väidetavalt meelevaldse laadiga leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 117–119, et kuna puuduvad täpsed viited rikutud kohustustele, siis tuleb see väide tagasi lükata.

28 Kolmandaks, seoses komisjoni hoolitsemiskohustuse põhimõtte järgimata jätmisega märkis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 120–125, et komisjon ei rikkunud kõnealust kohustust, kuna hageja möönis, et teda on teavitatud tema lähetusega teenistuse huvides kaasnevatest tagajärgedest tema halduslikule seisundile.

29 Neljandaks leidis Esimese Astme Kohus õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumise osas kõnealuse otsuse punktides 126–133, et see argument tuleb tagasi lükata eelkõige põhjusel, et komisjon ei olnud hagejale midagi täpselt kinnitanud tema lähetuse tingimuste kohta.

30 Seetõttu lükati hageja esimese hagiavalduse toetuseks esitatud teine väide põhjendamatuse tõttu tagasi.

31 Kolmandas väites viitas hageja personalieeskirjade VII lisa artiklite 5 ja 10 rikkumisele, kuna komisjon oli keeldunud tunnistamast tema õigust nii sisseseadmistoetusele kui päevarahale.

32 Selles osas leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 142–144, et komisjon ei ole 14. augusti 2001. aasta otsuses keeldunud nende hüvitiste hagejale maksmisest. Seetõttu järeldas Esimese Astme Kohus, et see väide tuleb tagasi lükata.

33 Seepärast jäeti G. Gouvrase poolt kõnealuse otsuse peale esitatud hagi tervikuna rahuldamata.

34 G. Gouvras esitas teise, 30. aprilli 2002. aasta otsuste peale esitatud hagi toetuseks kaks väidet.

35 Esimeses väites märkis ta, et on rikutud personalieeskirjade VII lisa artikleid 5 ja 10, kuna tema lähetuse ajal Ateenasse keelduti talle sisseseadmistoetuse ja päevaraha maksmisest, ning samamoodi keelduti talle sisseseadmistoetuse maksmisest tema üleviimisel Luxembourgi.

36 Esiteks, seoses hagejale sisseseadmistoetuse maksmisega tema lähetamisel Ateenasse, leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 156–159, et hageja nõue tühistada 30. aprilli 2002. aasta otsus, millega keelduti talle sisseseadmistoetuse maksmisest, on põhjendatud.

37 Teiseks, mis puudutab hagejale sisseseadmistoetuse maksmist tema naasmisel Luxembourgi, siis leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 160 ja 161, et komisjon oli selle hüvitise maksmisest personalieeskirjade VII lisa artikli 5 lõike 4 alusel keeldunud põhjendatult.

38 Kolmandaks, seoses päevarahaga leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 162–166, et komisjon oli selle õiguse andmisest õigesti keeldunud, kuna vastasel korral oleks seda hüvitist talle makstud vastuolus personalieeskirjade VII lisa artiklis 10 taotletud eesmärgiga. Hageja elukohta ei saa lugeda ajutiseks ei Ateenas ega Luxembourgis.

39 Esimese Astme Kohus leidis selle põhjal, et hageja teise hagiavalduse esimese väitega tuleb osaliselt nõustuda, kuna komisjon eksis, kui ta keeldus hageja lähetamisel Ateenasse talle sisseseadmistoetuse maksmisest.

40 Teises väites märkis hageja, et lubades liikmesriigist, kus ta oma töökohustusi täidab, üle kanda töötasust vaid 35% suuruse osa, rikkus komisjon personalieeskirjade artikli 38 punkti d ja selle VII lisa artiklit 17.

41 Selles osas leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 194–211, et komisjon on personalieeskirjade artikli 38 punkti d õigesti kohaldanud, kuna hageja sai oma lähetuse ajal Ateenas samale palgaastmele ja -järgule vastavat töötasu, mida maksti talle lähetusse saatnud institutsioonis. Sellest sättest ei tulene, et huvitatud isik oleks pidanud lähetuse ajal Ateenas saama sama suurt töötasu, kui talle Luxembourgis maksti. Esimese Astme Kohus leidis samuti, et ülekandmise piiramine 35%-le netotöötasust ei ole ebaproportsionaalne, sest hageja ei ole esitanud tõendeid erakorraliste kulude kohta, mis võimaldanuks institutsioonil lubada sellest protsendist suurema töötasu osa ülekandmist.

42 Neid tingimusi arvestades lükkas Esimese Astme Kohus G. Gouvrase teise hagiavalduse toetuseks esitatud teise väite tagasi.

43 Seega Esimese Astme Kohus esiteks tühistas osaliselt 30. aprilli 2002. aasta otsuse, millega keelduti sisseseadmistoetuse maksmisest tema lähetuse ajal Ateenasse, ning teiseks jättis teise hagi muus osas rahuldamata.

Apellatsioonkaebus

Poolte nõuded

44 Oma apellatsioonkaebuses palub G. Gouvras Euroopa Kohtul:

— esimese võimalusena tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles sellega jäeti rahuldamata tema nõuded:

— esiteks kohtuasjas T-180/02 tühistada 14. augusti 2001. aasta otsus,

— teiseks kohtuasjas T-113/03 tühistada 30. aprilli 2002. aasta otsus, millega piirati tema lähetuse ajal Luxembourgi ülekantava töötasu osa 35%-le ja

— lahendada kohtuasi uute sätete alusel, andes hagejale võimaluse muuta oma väiteid ja nõudeid;

— teise võimalusena tühistada tervikuna 14. augusti 2001. aasta otsus ning 30. aprilli 2002. aasta otsus, millega piirati tema lähetuse ajal Luxembourgi kui tema tavalisse põhitöökohta ülekantava töötasu osa 35%-le

— mõista kahe kohtuastme kohtukulud välja komisjonilt.

45 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus vastuvõetamatuse või vähemalt põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Apellatsioonkaebus

46 Esmalt tuleb meelde tuletada, et personalieeskirjade artikli 119 kohaselt võib Euroopa Kohus siis, kui apellatsioonkaebus on ilmselgelt vastuvõetamatu või ilmselgelt põhjendamatu, ettekandja-kohtuniku ettekande alusel ja pärast kohtujuristi ärakuulamist igal ajal jätta apellatsioonkaebuse põhistatud määrusega läbi vaatamata.

Väited 14. augusti 2001. aasta otsuse kohta

Esimene väide

47 Esimeses väites märgib hageja, et Esimese Astme Kohus rikkus õigusnormi, kui ta ei kontrollinud, kas komisjon tegelikult teavitas enne teenistuse huvides lähetusotsuse tegemist hagejat kõigist sellega kaasnevatest tagajärgedest mitte ainult tema halduslikule seisundile, vaid ka sellest tulenevatest finantstagajärgedest, eriti mis puudutab õigust kodumaalt lahkumise toetusele, iga-aastast sõidukulude hüvitist

ning asjaolu, et tema töötasu korrutatakse Kreekas kohaldatava paranduskoefitsiendiga. Seetõttu ei olnud tal tegelikult võimalik oma huve kaitsta ning taotleda kuue kuu järel oma lähetuse lõpetamist. Seega leiab G. Gouvras, et on rikutud personalieeskirjade artikli 37 esimese lõigu punkti a esimest taanet ning artiklit 38.

48 Selles osas tuleb meelde tuletada, et tulenevalt EÜ artikli 225 lõikest 1 ja Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust, võib Esimese Astme Kohtu otsuseid edasi kaevata ainult õigusküsimustes ja apellatsioonkaebuse aluseks võib olla üksnes Esimese Astme Kohtu pädevuse puudumine, menetlusnormide rikkumine, mis kahjustab kaebaja huve, või ühenduse õiguse rikkumine Esimese Astme Kohtu poolt (vt eelkõige 16. märtsi 2000. aasta otsus kohtuasjas C-284/98 P: parlament *v.* Bieber, EKL 2000, lk I-1527, punkt 30, ja 10. mai 2001. aasta määrus kohtuasjas C-345/00 P: FNAB jt *v.* nõukogu, EKL 2001, lk I-3811, punkt 28).

49 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ainult Esimese Astme Kohus pädev ühelt poolt fakte tuvastama, välja arvatud juhul, kui tema poolt tuvastatu sisuline ebaõigsus tuleneb temale esitatud toimiku materjalidest, ja teiselt poolt fakte hindama. Asjaolude hindamine ei kujuta endast, seni kuni pole tegemist Esimese Astme Kohtule esitatud tõendite moonutamisega, Euroopa Kohtu kontrollile alluvat õigusküsimust kui sellist (vt 2. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas C-53/92 P: Hilti *v.* komisjon, EKL 1994, lk I-667, punkt 42, ja 21. juuni 2001. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-280/99 P–C-282/99 P: Moccia Irme jt *v.* komisjon, EKL 2001, lk I-4717, punkt 78).

50 Seega ainult juhul, kui hageja väidab, et Esimese Astme Kohtu poolt tuvastatu sisuline ebaõigsus tuleneb toimiku materjalidest või et Esimese Astme Kohus on

moonutanud talle esitatud tõendeid, on väited, mis puudutavad faktide tuvastamist või nende hindamist nimetatud kohtu poolt, vastuvõetavad.

51 Käesoleval juhul tuleb märkida, et G. Gouvras palub esimeses väites Euroopa Kohtul kontrollida Esimese Astme Kohtu teostatud faktide hindamist, mille kohaselt enne lähetusotsuse tegemist kuulati hageja ära ning teda teavitati piisavalt, ilma et hageja oleks väitnud, et Esimese Astme Kohus on asjaomaseid tõendeid moonutanud.

52 Seega tuleb see väide ilmse vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide

53 Teises väites märgib G. Gouvras esiteks, et Esimese Astme Kohus on rikkunud õigusnormi, kui ta hindas, et asjaomane haldusasutus on eiranud eeskirju, koostades 1. novembrist 2000 kuni 14. augustini 2001 palgalehti, milles oli märgitud kodumaalt lahkumise toetus ja Luxembourgi jaoks määratud paranduskoefitsiendi kohaldamine.

54 Lisaks väidab hageja, et Esimese Astme Kohus rikkus ühenduse õigust, leides, et hageja oli teadlik, et maksmisel puudus seaduslik alus või seadusliku aluse puudumine oli nii ilmne, et ta ei saanud seda mitte teada. Hageja ei ole nõus Esimese Astme Kohtu arvamusega, mille kohaselt tavapäraselt hoolikas ametnik, kellel on hageja kogemused ning palgaaste, ei saa olla mitteteadlik vaidlusaluste summade maksmise seadusliku aluse puudumisest.

55 Sel põhjusel vaidlustab hageja Esimese Astme Kohtu antud vastuse küsimusele faktide õigusliku hindamise kohta ning esitab seega Euroopa Kohtule õigusküsimuse.

56 Eeltoodust tuleneb, et apellatsioonkaebuse toetuseks esitatud teine väide on vastuvõetav.

Kahe esitatud väiteosa põhjendatus

57 Esiteks töötasu maksmise seadusliku aluse puudumise osas piisab nentimisest, et Esimese Astme Kohus leidis vaidlustatud otsuse punktides 104–108 õigesti, et ametniku kogutöötasu säilitamise põhimõte ei tähenda seda, et haldusasutus peab ametnikule maksma hüvitisi ja soodustusi, millele tal ei ole õigust. Sellest tulenevalt, kuna hageja teenistuskohaks oleks pidanud määrama Ateena, tuleb järeldada, et haldusasutuse makstud summad olid alusetud põhjusel, et teenistuskohaks oli määratud Luxembourg.

58 Peale selle, mis puudutab soodustatud isiku teadlikkust maksmise seadusliku aluse puudumisest, siis leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktides 109–116 samuti õigesti, et komisjon oli alusetult makstud summade sissenõudmist teostanud nõuetekohaselt.

59 Nagu Esimese Astme Kohus märkis vaidlustatud otsuse punktis 111, et „kui vastabki tõele, et komisjon ei ole olnud hageja õiguste osas sõnaselge ning tal on nende kohta oma arvamuse väljendamine võtnud mitu kuud aega, siis tuleb järeldada, et tavapäraselt hoolikas ametnik, kellel on hageja kogemused ning palgaaste, ei saa olla mitteteadlik asjaolust, et kodumaalt lahkumise toetus on seotud kodumaalt lahkumisega personalieeskirjade VII lisa artikli 4 tähenduses".

60 Lõpuks, nagu leidis Esimese Astme Kohus vaidlustatud otsuse punktis 115 ning vastupidi hageja väidetele ei toeta personalieeskirjade sätted viimase arvamust selle kohta, et tal on õigus oma teenistuskoha säilitamisele Luxembourgis ning kõigile hüvitistele, mida ta seal sai. Ühelt poolt ei sisalda personalieeskirjad otseseid sätteid ametniku teenistuskoha määramise kohta tema lähetamisel ning teisalt seovad need asjaomaste hüvitiste maksmise sõnaselgelt teatavate tingimustega.

61 Seetõttu märkis Esimese Astme Kohus õigesti, et komisjon oli alusetult makstud summade sissenõudmist teostanud nõuetekohaselt.

62 Eeltoodust tulenevalt tuleb teine väide ilmselge põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Ainus väide 30. aprilli 2002. aasta otsuse kohta

63 Selles ainsas väites märgib hageja, et Esimese Astme Kohus rikkus õigusnormi, leides, et 30. aprilli 2002. aasta otsus, millega piirati tema lähetuse ajal Luxembourgi ülekantava töötasu osa 35%-le, ei riku personalieeskirjade artikli 38 punkti d.

64 Apellatsioonkaebuses piirdub hageja arvamusega, et tema taotluse eesmärk ei ole panna end finantsiliselt soodsamasse olukorda, võrreldes lähetusele eelnenud ajaga, vaid üksnes takistada lähetuse muutumist finantsiliselt väga kahjulikuks. Siiski ei ole selle väite toetuseks esitatud ühtegi argumenti.

65 Selles osas tuleneb EÜ artiklist 225, Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ja artikli 112 lõike 1 punktist c, et apellatsioonkaebuses tuleb selgelt märkida kohtuotsuse, mille tühistamist taotletakse, vaidlustatud osad ning õiguslikud argumendid, mis toetavad eriomaselt seda nõuet (vt eelkõige 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil *v.* komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punkt 34; 8. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-248/99 P: Prantsusmaa *v.* Monsanto ja komisjon, EKL 2002, lk I-1, punkt 68, ja 11. novembri 2003. aasta määrus kohtuasjas C-488/01 P: Martinez *v.* parlament, EKL 2003, lk I-13355, punkt 40).

66 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et apellatsioonkaebuses ei ole märgitud, miks õiguslik alus, millele Esimese Astme Kohus tugines vaidlustatud otsuse punktis 210, on väär,

mistõttu 30. aprilli 2002. aasta otsuse vastu esitatud ainus väide tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

67 Isegi kui hagi oleks vastuvõetav, ei oleks ta käesoleval juhul põhjendatud, sest artiklit, millele käesoleval juhul tuginetakse, ei saa kohaldada, kuna personalieeskirjades ette nähtud summade maksmata jätmine ei kuulu kulutuste mõiste alla.

Kohtukulud

68 Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kõnealuse kodukorra artikli 70 kohaselt kannavad institutsioonid ühenduste ja nende teenistujate vahelistes vaidlustes ise oma kohtukulud. Samas kodukorra artikli 122 teise taande järgi ei kohaldata nimetatud artiklit 70 ametniku või ühenduse muu teenistuja poolt institutsiooni suhtes esitatud apellatsioonkaebusele. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) määrab:

1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja G. Gouvraselt.

Allkirjad